

cesta, která k němu vede. Čím náročnější a delší cesta je, tím hodnotnější a trvalejší je prožívání onoho cíle. Zkratky k cíli nevedou. Zahraje revival, zašteká pudl a šmitec.

Několikrát se ti na cestě stalo, že jsi byl v přímém ohrožení života. Většina z nás by nejspíš sedla na první letadlo a vrátila se domů. Kde jsi sebral sílu pokračovat dál?

Většinou jde o život ve velmi vypjaté situaci, kdy ani není čas se bát nebo myslet na návrat. Důsledky a možná rizika často člověk domyslí až s odstupem času, kdy už je zase dobře, no a nakonec právě na tyto hraniční momenty nejraději vzpomíná a o nich vypráví. Jednou jsem se například potápěl na extrémně náročné lokalitě v obrovském jeskynním labyrintu v Karibiku. Jednalo se o technicky složité ponory, kdy se zanoříte do nevelké skalní spáry mezi lekníny uprostřed džungle, sestupujete sladkou vodou, která se zhruba ve třiceti metrech hloubky změní ve slanou oceánskou vodu, a to úzkou jeskyní, kde se dva potápěči vedle sebe nevejdou. V průběhu ponoru se dostáváte do překrásných obřích jeskyní, kde se vynoříte nad hladinu a obdivujete mnohametrové stalagmity, ale také do hloubek kolem padesáti metrů, a to vše samozřejmě v absolutní tmě jen s potápěčskou svítlinou. Je to pocit, jako byste se vznášeli v temném vesmíru, a právě v úzkém jeskynním rukávu asi padesát metrů pod hladinou mi selhala technika a praskla mi středotlaká hadice. Během několika desítek sekund mi došel vzduch. Nejdůležitější bylo zachovat naprosto chladnou hlavu a v klidu, bez sebemenšího rozrušení najít nejkratší cestu na vzduch. Vyvážl jsem v podstatě zázrakem a dodnes se mi při té vzpomínce udělá zle.

Litoval jsi někdy, že ses vydal na cesty?

Nikdy.

Je potřeba k cestování něco umět? Třeba jak při stopování v Africe správně mávat rukou a držet zvednutý palec?

To je velmi trefná otázka. Musíte umět chápat jinou kulturu, člověka odlišného názoru, jiného vyznání, zcela jiné mentality. V Africe zvednutý palec nic neznamená, stopování tam nikdo nezná, prostě nic takového neexistuje, tedy s výjimkou Botswany, kde se jedná o druh placené dopravy. Musíte tedy umět číst odlišnou realitu a způsobem pochopitelným pro tamější lidi dát najevo, že byste se rádi zadarmo koušek svezli, a to i přesto, že Afričané vás automaticky považují za bílé boháče a naprosto nechápou, proč by měl bílý boháč cestovat zadarmo v cizím autě. Není to o palci, je to o celkovém postoji a obrovské míře tolerance k odlišnému.

Víme, že jsi autorem mnoha knih. Jak jsi poznal, že chceš psát? Věděl jsi už dopředu, že ti to půjde?

Měl jsem to stejné jako s cestováním, jakmile jsem se naučil psát, okamžitě jsem sepsal nejrůznější příběhy, které mě napadaly. Potom jsem stránky sešivačkou spojoval a s výsledkem otravoval své nejbližší okolí. Jakmile jsem začal opravdu dobrodružně cestovat, moje témata se logicky zúžila na putování. Postupně jsem v cestování začal hledat hlubší smysl, a to se promítlo do mých cestopisů, i když to mnohé otravuje, ovšem

já považuji duchovní hledání – řečeno aristotelsky – za podstatnou formu cestování a nikoli – řečeno platónsky – za dvě nesourodé skutečnosti. Cesta mě vede k Bohu a Bůh mě povolává na cestu, proto se to snažím do svých cestopisů zahrnout.

Právě takovým spojením je moje nová kniha: Starý zákon pohledem cestovatele – Bible jako nejstarší cestopis odhalující smysl Cesty, k jejíž četbě bych rád touto cestou čtenáře pozval. Starý zákon lze totiž vnímat jako strhující dobrodružný cestopis, který odhaluje samu esenci cestování.

Děkujeme za rozhovor
Ptal se Zbyněk Pavienský

Foto: Ondra Havelka

Vycestuj, poznej a pochop

„Opustí otce a matku ...“ a vyjede do Evropy. Možná je ta věta v originálu trochu jinak, ale takto velice přesně popisuje, o co jde v programu Erasmus+, který umožňuje mladým lidem studovat a poznávat cizí země. Kvůli všem, kteří touží vyrazit do světa a zažívat nová dobrodružství, jsme se zeptali na podrobnosti Magdaleny Frouzové, tiskové mluvčí Zastoupení Evropské komise v Čechách.

Co je to program Erasmus+ a kdo všechno se může zúčastnit?

Erasmus je hit, nejpobornější program Evropské unie. Poskytuje stipendia mladým lidem, nejen vysokoškolaákům, ale i studentům středních škol nebo učnům na praxi v jiné evropské zemi. Nesmírně jim to rozšíří obzory. Nejde jen o to, že se naučí jazyk, ale poznají novou kulturou, zorientují se v novém prostředí, osamostatní. To pak zúročí v životě. Zrovna nedávno jedna studie ukázala, že 70 % absolventů si po návratu mnohem lépe uvědomuje, čemu se chtějí v profesním životě věnovat. Funguje už 30 let a už s ním vyjelo 9 milionů lidí. Z ČR jezdí každý rok kolem 7 000 lidí.

Opustit mámu a tátu a začít se starat sám o sebe může být docela těžké. Kolik studentů během Erasmusu průměrně zemře smrtí hladem?

Skoro všichni! Ne, dělám si legraci. Zatím jsem o žádném neslyšela. Ale možná je to tím, že nás o tom po své smrti už nemohl informovat. Teď legraci stranou: To stipendium, které dostanou, je základ, takže často rodiče studujícím ještě něco na přilepšenou dají. Není to tak, že by dostali horu peněz a královsky si žili. Zároveň i to je součástí procesu osamostatňování – trochu se i naučí hospodařit. A víc si váží toho, co pro ně dělají rodiče.

K čemu je vlastně dobré studovat v cizích zemích, když je možné se v klídku učit i doma?

K tomu, že si uvědomíte, jak málo se naučíte, když se právě jen „v klídku učíte doma“. Rozšíří se vám obzory, díváte se jinak i na naši zemi, víc si jí vážíte a zároveň vám dojde, že nejsme pupek světa, ale patříme do většího společenství

a máme odpovědnost. Že za hranicemi nežíjí „cizí“ lidi, nýbrž lidi jako my, kteří mají podobné starosti a radosti, a všichni máme stejné přání: aby tenhle kontinent žil v míru a pokoji.

Může do ciziny vyjet jenom ten, kdo umí naprosto dokonale cizí jazyk, nebo je možné se i jazyk doučit?

Vůbec ho nemusíte umět dokonale. Naopak! Ideální je to pro ty, kteří jazyk ještě dokonale neumí, protože tam se v něm zdokonalí.

A co když už má někdo dostudováno? Na něho Erasmus nemyslí?

Myslí. Podporuje například i akademické pracovníky a učitele. Ti říkají, že to obohatilo jejich styl výuky, například do svých hodin častěji zvou lidi z praxe a zpestřují učení.

Můžete každému, kdo projde programem Erasmus slíbit, že po návratu bude mít ve škole samé jedničky?

Můžu jim s čistým svědomím slíbit, že najdou práci snadněji než ti, kteří Erasmem ne-

prošli. Alespoň na základě statistik. Celých 80 % absolventů získalo zaměstnání do tří měsíců po získání diplomu, což sice při současně nízké české zaměstnanosti nevypadá jako žádný zázrak, ale celoevropsky to pro absolventy samozřejmě není. Také jim – zase na základě studií a dotazníků desetitisíců lidí, které Komise vydala – mohu slíbit, že je vysoká pravděpodobnost, že budou obecně spokojenější se svým zaměstnáním než ti, jež Erasmus neabsolvovali. Taký si najdou přátele z cizích zemích, což je krásné a na trhu práce se kontakty vysoce cení.

Jaké kroky má podniknout ten, koho povídání o Erasmu nadchlo a chtěl by vycestovat do světa?

Hlavní je, jestli se programu účastní škola. Ta přihlášky pro své studenty organizuje a jejím vedení se musejí zájemci a zájemkyně ohlásit. Důležitým partnerem je Dům zahraniční spolupráce, který se školami spolupracuje. Veškeré důležité informace k tomu je také možné najít na adrese www.vyjed.cz. Tam je vše pro kohokoli, kdo vyjet chce.

Děkujeme za rozhovor
Ptal se Zbyněk Pavienský

Magdalena Frouzová, maminka 3 dětí.
Oblíbená místa: Alpy, Balt, Praha.
Oblíbená kniha: Ekonomie dobra a zla.
Oblíbený citát: Všude dobře, doma nejlíp.
Autorka čtyř knih.

Typický student v programu Erasmus
2012-2013

Úroveň studentů v programu Erasmus

Disponuje dovednostmi, které zvyšují zaměstnatelnost

věk

doba strávená v zahraničí

průměrná výše grantu měsíčně

